

INTERVJU: LIDIJA RUTAR, oblikovalka interierov, Habitare

Vedno upoštevamo želje naročnika, vendar mora imeti tudi arhitekt, oblikovalec nek svoj pečat

Sodelovanje z arhitektom na področju notranje ureditve bivalnih prostorov je relativno nov pristop v miselnosti Slovencev. Kako pogosto se vseeno odločamo za takšno sodelovanje?

Zavedanje, da je tudi prostor, v katerem bivamo, pomemben del nas ter hkrati vpliva na naše počutje, je vedno bolj pomembno. Ljudje si želijo lepo oblikovanih stvari v svojem domu. Časi, ko je bil avto statusni simbol, so upam mimo. Na splošno bi rekla, da čedalje več ljudi poišče pomoč arhitekta, oblikovalca. Naročniki so pa silno različni: nekateri so esteti, vendar nimajo ne časa ne volje, da bi se ukvarjali s tem. Drugi želijo imeti lepo oblikovan prostor, a se zavedajo,

da bodo sami težje kos nalogi. Posamezniku je na primer vseč določen kos opreme, težave nastanejo, ko je vse potrebno povezati v celoto. Čas, ki ga preživimo na delovnem mestu, je dolg in se podaljšuje. Naši naročniki nimajo časa pregledovati opreme po salonih, internetu, prav tako večina nima pregleda nad možnostmi, ki jih ponujajo posamezni proizvajalci. Potem se pojavi še težava pri sami izvedbi, to pa je spet zgodba zase ...

Kaj vse obsega delo arhitekta interierov?

V prvi fazi temeljit pogovor z naročnikom, da se spoznamo ter znamo izluščiti, kakšne so želje in potrebe. Prostor, ki ga načrtuje-

mo, naj bi izražal naročnikovo osebnost, hkrati pa mora biti tudi funkcionalen. Vedno poslušamo naročnika in potem na podlagi tega naredimo nek osnovni tlorisni idejni načrt. V naslednji fazi se določijo tlaki, izbere se sanitarna keramika, izberemo opremo: bodisi gre za opremo proizvajalcev, ki so na trgu, ali pa sami oblikujemo pohištvo. Ključen moment je tudi izbira materialov in barv. Ti se morajo lepo ujemati (ali pa si nasprotovati) in dajati prostoru nek pečat in ritem. Sestavimo kolaž materialov tlakov, pohištva, potem izberemo prilegajoče se tkanine (na primer zavese, preproge in druge tkanine), barve sten in dodatke. Izpostaviti moram tudi načrtovanje svetlobe v prostorih, saj lahko še tako dobro načrtovan

prostor v večernih urah postane turoben ali pa z neustreznim tipom svetlobe lep prostor spremenimo v operacijsko dvorano. Da ima naročnik kar najboljšo predstavbo o celotnem projektu, mu prostor prikažemo še v 3D-predstavitvi.

Vsi stremimo k zasnovi prostora, v katerem se bomo počutili dobro, udobno, domače. Kako je to možno doseči? Gre za neke standardne pristope k oblikovanju interiera ali mora arhitekt upoštevati predvsem želje oziroma osebnost naročnika? Kako v praksi deluje sodelovanje med arhitektom in naročnikom?

Verjetno že v prvi fazi naročnik naredi selekcijo, kateri izmed oblikovalcev, arhitektov mu je bližje, po osebnem stilu in drugih značilnostih. Seveda vedno upoštevamo želje naročnika, vendar mora imeti tudi arhitekt, oblikovalec nek svoj pečat. Začetni pogovor z naročnikom je torej zelo pomemben, saj predstavlja osnovo, s katero določimo neko rdečo nit, ki jo peljemo skozi vse prostore. S tem mislim na atmosfero, ki jo želimo imeti v stanovanju, na izbor materialov in barv. Naročnika je včasih potrebno tudi usmeriti, potrebno je razložiti zgodbo, ki stoji za projektom, potem je vse lažje.

Težko si predstavljam izčiščen interier stanovanjske hiše, zunaj pa romantično oblikovan vrt. To pač ne gre. Tako pravi Lidija Rutar, arhitektka iz podjetja Habitare.

V novogradnjah je načrtovanje interiera bolj enostavno, saj lahko prostor še vedno prilagajamo. Kakšne pa so težave pri načrtovanju interierov ob obnovah hiš ali stanovanj?

Večinoma so novogradnje res zasnovane tako, kot morajo biti. A vendarle se včasih še vedno zgodi, da posegamo v novozgrajeni prostor. Nenavadno je na primer tudi, da imajo hiše oziroma parcele fantastičen pogled, vendar ta sploh ni izkoriščen, saj ima hiša premalo oken ali panoramskih sten, ki bi se odpirala na ta pogled. Pri obnovah naletimo na različne težave. Pogosto statika hiše ali stanovanja ne dopušča, da bi prostor

odprli. To vsekakor predstavlja izziv za nas, saj stremimo k temu, da je prostor čimbolj odprt in diha. V starih hišah se pojavljajo težave s tlaki, še večje pa so težave s strojnimi ali elektroinstalacijami, ki jih je treba skorajda vedno zamenjati.

Načrtovanje interiera vsekakor ne more biti ločeno od celotne arhitekturne zasnove objekta. Kako se povezuje notranja, zunanja in krajinska arhitektura?

Interier je odvisen tudi od tega, kje se stanovanje ali hiša nahaja. Interier urbanega stanovanja v stolpnici se bo najverjetneje razlikoval od prostora v staromeščanski vili ali pa hiše na Krasu. Upoštevati je potrebno, kje so lepi razgledi, in povezati interier z zunanjim prostorom. Prav tako se zgodba, ki jo vodimo skozi stanovanje, potem izraža tudi na vrtu. Težko si na primer predstavljam izčiščen interier, zunaj pa romantično oblikovan vrt. To pač ne gre.

Čeprav bi lahko rekli, da si smernice oblikovanja ustvarjamo sami, pa verjetno obstajajo trenutne smernice na področju oblikovanja interierov. Kakšen stil je trenutno priljubljen, kakšni materiali?

Kot že rečeno, ima vsak arhitekt nek osebni stil, znotraj katerega deluje. Seveda je oblikovanje živa materija. Na naše delo vplivajo trendi, kot tudi obisk razstave, knjiga iz določenega umetnostnega obdobja ali pa potovanje v določeno deželo. Vse to nam da nek navdih. To je skrinja, iz katere črpamo. Oblikovanje prostora pa je potem mozaik, ki ga sestavljamo. Pomembno je, da si odprt, radoveden in da hkrati skušas upoštevati želje naročnika.

Smernice notranjega oblikovanja so sicer zelo ohlapne, a še vedno je prevladujoč minimalistični stil, ki se lahko meša z različnimi prvinami.

SMERNICE

Minimalizem še vedno prevladuje

Kot pravi arhitektka Lidija Rutar, so smernice oblikovanja zelo ohlapne. A še vedno je prevladujoč minimalistični stil, ki se lahko meša z različnimi prvinami. Zelo poenostavljeno bi lahko rekli, da trenutno prevladujejo:

- **Modernominimalistični stil:** zaznamuje ga enostavnost linij brez odvečnih detajlov. Gre za pohištvo enobarvnih, ravnih linij, ki je lahko v kontrastni barvah z ostalim prostorom ali pa je prostor monokromen, v enotni barvi. Tudi ostali

predmeti in detajli v prostoru se ponašajo z osnovnimi geometrijskimi oblikami. Velikokrat se uporablja črno-bela kombinacija, ki poudari čistost oblik.

- **Retrominimalistični stil:** v zadnjem času se velikokrat uporablja mešanje modernih kosov pohištva z retro detajli. Pojem retro se uporablja za interier, ki je urejen po vzoru oblikovanja iz preteklosti, in tako izraz retro zajema kar nekaj različnih stilov. Tako lahko v dnevni prostor vključite kos starega ali

stiliziranega pohištva, uporabite lahko močnejše barve, na tkaninah in na tapetah se lahko uporabljajo različni vzorci.

- **Etnominimalistični stil:** Minimalistične kose pohištva lahko popestrimo z detajli iz naravnih materialov, posameznih manjših kosov iz masivnega lesa, košare iz bambusovega pletenja ali podobnimi elementi. V tovrstnih interierih prevladujejo zemeljske barve, na posameznih tkaninah pa lahko najdemo etno potiske.